

CUPRINS

LISTĂ DE ABREVIERI	13
CAPITOLUL I. ASPECTE INTRODUCATIVE	15
1.1 Trăsăturile societății internaționale și dreptul internațional	15
1.2. Definiția și trăsăturile dreptului internațional.....	16
1.3 Obiectul și normele dreptului internațional public	19
3.1 Ierarhia normelor dreptului internațional.....	21
1.4 Privire istorică asupra dreptului internațional public	24
1.5 Raportul dintre dreptul internațional public și dreptul intern al statelor	27
CAPITOLUL II. IZVOARELE DREPTULUI INTERNAȚIONAL PUBLIC	33
2.1 Art. 38 al Statutului Curții Internaționale de Justiție	33
2.2 Tratatul ca izvor	35
2.3 Cutuma internațională	36
2.4 Principiile generale de drept	40
2.5 Hotărârile judecătorești și doctrina celor mai calificați specialiști în drept public	42
2.6 Echitatea	43
2.7 Izvoare subsidiare ale dreptului internațional.....	44
2.8 Actele unilaterale în dreptul internațional public.....	45
2.9 Codificarea dreptului internațional.....	47
CAPITOLUL III. PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE DREPTULUI INTERNAȚIONAL PUBLIC	55
3.1 Evoluția și importanța principiilor fundamentale	55
3.2 Principiul suveranității statelor	57
3.3 Principiul egalității în drepturi a statelor.....	59
3.4 Dreptul popoarelor la autodeterminare	60
3.5 Principiul neagresiunii	61
3.6 Principiul neintervenției.....	67
3.7. Principiul soluționării diferendelor internaționale pe cale pașnică	70
3.8 Principiul cooperării internaționale	72

3.9 Principiul îndeplinirii cu bună-credință a obligațiilor internaționale	73
---	----

CAPITOLUL IV. DREPTUL TRATATELOR INTERNAȚIONALE..... 75

4.1. Considerații generale	75
4.2 Definiția și clasificarea tratatelor	75
4.3. Încheierea tratatelor.....	79
4.3.1. Negocierea	80
4.3.2. Semnarea tratatului	82
4.3.3. Exprimarea consimțământului	83
4.3.4. Ratificarea tratatelor.	84
4.3.5. Aderarea la tratate	86
4.3.6. Acceptarea sau aprobarea tratatului	87
4.3.7. Înregistrarea tratatelor	88
4.4. Rezerva la tratate	88
4.5. Efectele tratatelor internaționale	90
4.5.1. Aplicarea tratatelor în spațiu	90
4.5.2. Aplicarea tratatelor în timp	91
4.5.3. Efectele tratatelor față de părți	94
4.5.4. Efectele tratatelor față de alte norme	94
4.6. Modificarea tratatelor	95
4.7. Încetarea efectelor tratatelor internaționale.....	96
4.7.1. Cauzele de încetare ce rezultă din voința părților	96
4.7.2. Cauze de încetare a tratatelor independente de voința părților	97
4.7.3. Suspendarea temporară a executării tratatelor	99
4.8. Nulitatea tratatelor internaționale	99
4.8.1. Nulitatea ca o consecință a încălcării sau apariției unei norme de jus cogens.....	100
4.8.2. Nulitatea intervenită ca urmare a invocării vicilor de consimțământ	100
4.9. Interpretarea tratatelor internaționale	102
4.10. Dreptul tratatelor încheiate între state și organizații internaționale sau între organizații internaționale	106

**CAPITOLUL V. SUBIECTELE PRIMARE ALE DREPTULUI
INTERNAȚIONAL PUBLIC .....** 109

5.1. Statul suveran ca subiect. Elementele constitutive ale statului.....	109
--	-----

5.1.1. Tipuri de state	111
5.1.2. Statele cu statut de neutralitate	114
5.2 Recunoașterea internațională	117
5.2.1 Recunoașterea statelor	117
5.2.2. Recunoașterea guvernelor	119
5.2.3. Recunoașterea calității de răsculați sau de beligeranți	122
5.2.4. Formele recunoașterii internaționale	122
5.3. Succesiunea statelor în dreptul internațional public	125
5.3.1. Succesiunea statelor la tratate	126
5.3.2. Succesiunea la organizații internaționale	127
5.3.3. Succesiunea la bunurile de stat	127
5.3.4. Succesiunea la arhivele de stat	128
5.3.5. Succesiunea statelor la datorii	129

CAPITOLUL VI. TERITORIUL DE STAT ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL..... 131

6.1. Considerații generale	131
6.2. Elementele teritoriului de stat	132
6.3. Moduri de dobândire a teritoriului	133
6.4. Delimitarea teritoriului de stat	134
6.5. Vecinătatea și regimul de frontieră	138
6.6. Domeniul acvatic al statului	139
6.7. Spațiul aerian al statelor	141
6.8. Dreptul aerian	141

CAPITOLUL VII. POPULAȚIA STATELOR 143

7.1. Cetățeni și alte categorii de persoane	143
7.2. Reglementări privind cetățenia în cadrul regional al Consiliului Europei	148
7.2.1. Rezoluția Consiliului Europei nr. (77)12 privind cetățenia soților având cetățenii diferite	148
7.2.2. Rezoluția Consiliului Europei nr. (77)13 referitoare la cetățenia copiilor născuți din căsătorie	149
7.2.3. Convenția cu privire la reducerea cazurilor de pluralitate de naționalități și referitoare la obligațiile militare în caz de pluralitate de naționalități	150
7.2.4. Protocolul privind modificarea dispozițiilor Convenției pentru reducerea cazurilor de pluralitate de naționalități	152
7.3. Dobândirea cetățeniei	152

7.4. Regimul juridic al străinilor	153
7.4.1. Expulzarea străinilor	154
7.4.2. Extrădarea	155
7.5. Dreptul de azil	158

CAPITOLUL VII. SUBIECTELE DERIVATE ALE DREPTULUI

INTERNAȚIONAL.....	161
---------------------------	------------

8.1. Organizațiile internaționale ca subiecte ale dreptului internațional.....	161
8.1.1. Organizații internaționale cu caracter universal	168
8.1.2. Organizații internaționale regionale	174
8.1.2.1. Organizații europene.....	174
8.1.2.2. Organizații regionale de pe alte continente	178
8.2. Popoarele care luptă pentru independență - subiecte ale dreptului internațional.....	180

CAPITOLUL IX. PERSOANA FIZICĂ ÎN DREPTUL

INTERNAȚIONAL.....	183
---------------------------	------------

9.1 Răspunderea penală a persoanei fizice.....	184
9.1.1. Considerații generale	184
9.1.2. Denumirea și definirea dreptului internațional penal	186
9.1.3. Principiile specifice dreptului internațional penal	187
9.1.3.1. Principiul răspunderii penale individuale	187
9.1.3.2. Principiul legalității incriminării și al legalității pedepselor.....	188
9.1.3.3. Principiul represiunii universale	189
9.1.3.4. Principiul imprescriptibilității crimelor împotriva umanității și a crimelor de război	190
9.1.3.5. Irelevanța juridică a scuzei îndeplinirii unui act de stat	190
9.1.3.6. Ordinul superiorului ierarhic nu înlătură răspunderea penală	190
9.1.4. Infracțiunile internaționale	191
9.1.4.1. Noțiunea de infracțiune internațională	191
9.1.4.2. Clasificarea infracțiunilor internaționale	192
9.1.5. Crimele internaționale	194
9.1.5.1. Crimele contra păcii.....	194
9.1.5.2. Crimele de război.....	195

9.1.5.3. Crimele împotriva umanității	200
9.1.6. Delictele internaționale	208
9.1.6.1. Terorismul internațional.....	209
9.1.6.2. Deturnarea ilicită a aeronavelor	215
9.1.6.3. Luarea de ostateci.....	217
9.1.6.4. Traficul cu stupefiante	218
9.1.6.5. Pirateria maritimă.	221
9.1.6.6. Distrugerea cablurilor submarine	222
9.1.6.7. Traficul cu femei și copii	223
9.1.6.8. Difuzarea de publicații obscene	224
9.1.6.9. Falsificarea de monedă.....	225
9.1.7. Jurisdicția penală internațională	225
9.1.7.1. Tribunalul Militar Internațional de la Nürnberg.....	227
9.1.7.2. Tribunalele internaționale pentru fosta Iugoslavia și Rwanda	228
9.1.7.3. Statutul Curții Penale Internaționale Permanente	229
9.1.7.4. Jurisdicții penale internaționalizate.....	233
9.2 Protecția internațională a drepturilor omului	235
9.2.1. Documente și mecanisme globale.....	235
9.2.1.1. Documente internaționale universale.....	235
9.2.1.2. Mecanisme de protecție fundamentate pe autoritatea Cartei ONU	238
9.2.1.3. Mecanisme înființate pe baza convențiilor internaționale	240
9.2.2. Sisteme regionale de protecție a drepturilor omului	243
9.2.2.1. Sistemul european.....	243
9.2.2.2. Sistemul regional american	253
9.2.2.3. Sistemul african de protecție	259

CAPITOLUL X. RĂSPUNDEREA INTERNAȚIONALĂ A STATELOR..... 265

10.1. Considerații generale asupra răspunderii internaționale	265
10.2. Fundamentul răspunderii internaționale	266
10.2.1. Imputabilitatea faptului ilicit	267
10.3. Răspunderea internațională a statului pentru fapte internaționale ilicite	268
10.4. Circumstanțe care exclud caracterul ilicit al unei fapte internaționale	271
10.5. Consecințele răspunderii internaționale	274

10.6. Răspunderea statelor pentru consecințe prejudiciabile decurgând din activități care nu sunt interzise de dreptul internațional.....	277
---	-----

CAPITOLUL XI. SOLUȚIONAREA PE CALE PAȘNICĂ A DIFERENDELOR INTERNAȚIONALE..... 279

11.1. Soluționarea pe cale pașnică a diferendelor internaționale – principiu fundamental al dreptului internațional	279
11.2. Noțiunea de diferend internațional	280
11.3. Mijloace de reglementare a diferendelor prin proceduri diplomatice	283
11.3.1. Negocierile.	283
11.3.2. Bunele oficii și medierea	285
11.3.3. Ancheta internațională.....	287
11.3.4. Concilierea internațională.....	290
11.4. Mijloace pașnice cu caracter jurisdicțional	291
11.4.1. Arbitrajul	291
a. Considerații generale.....	291
b. Caracterele specifice ale arbitrajului sunt:	292
c. Temeiul arbitrajului	292
d. Organele arbitrale și procedura arbitrală	293
11.4.2. Justiția internațională.....	297
11.4.2.1. Instanțe cu caracter permanent	297
11.4.3. Instanțe internaționale cu competențe restrânse	304
11.5. Soluționarea pașnică a diferendelor în cadrul organizațiilor internaționale	314
11.5.1. Tipuri de diferende ce pot fi soluționate în acest cadru.....	314
11.5.2. Organizația Națiunilor Unite.....	315
11.5.3. Organizația Mondială a Comerțului – OMC –	318
11.5.4. Tribunale administrative internaționale	319
11.5.5. Rolul organizațiilor internaționale regionale în soluționarea diferendelor	321
11.5.6. Tendințe în activitatea de soluționare a diferendelor internaționale	323

CAPITOLUL XII. REGIMUL JURIDIC AL SPAȚIILOR INTERNAȚIONALE.....	325
12.1 DREPTUL MĂRII	325
12.1.1. Aspecte generale	325
12.1.2. Zone maritime asupra cărora statele exercită drepturi suverane	326
12.1.2.1. Zona contiguă	326
12.1.2.2. Zona economică exclusivă	327
12.1.2.3. Platoul continental	328
12.1.2.4. Marea liberă.....	330
12.1.3. Zona internațională a spațiilor submarine	333
12.1.4. Regimul strâmtorilor și canalelor internaționale	334
12.2. DREPTUL INTERNAȚIONAL FLUVIAL	344
12.2.1. Precizări conceptuale și evoluția reglementărilor	344
12.2.2. Regimul juridic al Dunării	346
12.3 DREPTUL SPAȚIAL	348
12.3.1. Spațiul extraatmosferic și dreptul spațial	348
12.3.2. Principiile generale ale dreptului internațional spațial ..	349
12.3.3. Principii speciale ale dreptului spațial	352
12.3.4. Telecomunicațiile prin sateliți	353
12.3.5. Teledetecția prin sateliți	354
CAPITOLUL XIII. DREPTUL DIPLOMATIC ȘI CONSULAR	357
13.1. Diplomația și dreptul diplomatic	357
13.2. Organele statului pentru relațiile internaționale	358
13.2.1. Organe interne ale statului, ce desfășoară activitate diplomatică	359
13.2.2. Organe externe ce desfășoară activitate diplomatică	360
13.3. Imunitățile și privilegiile diplomatice	366
13.3.1. Inviolabilitatea misiunii diplomatice	368
13.3.2. Inviolabilitatea personalului diplomatic	369
13.3.2.1. Imunitatea de jurisdicție a personalului diplomatic	370
13.3.3. Privilegiile misiunii diplomatice și ale personalului diplomatic	371
13.4. Reprezentarea statelor pe lângă organizațiile internaționale	372

13.5. Dreptul consular.....	373
13.5.1. Aspecte generale	373
13.5.2. Oficiile consulare	374
13.5.3. Imunități și privilegii ale misiunilor consulare și ale membrilor misiunilor consulare	375
BIBLIOGRAFIE.....	377
Index de cazuri.....	389